ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Vrbno pod Pradědem, Ve svahu 578, okr. Bruntál

Ve svahu 578, 793 26 Vrbno pod Pradědem

Identifikátor školy: 600 131 351

Termín konání orientační inspekce: 15. a 16. květen 2001

Čj.	141 201/01-11056
Signatura	on1au139

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předškolní zařízení je umístěno ve dvoupodlažní budově panelového typu s přilehlou terasovitě členěnou zahradou. Školní jídelna jeho součástí.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Spontánní a řízené činnosti

Mateřská škola realizuje pedagogickou činnost podle vlastního výchovně-vzdělávacího programu, který je pro jednotlivé třídy sestavován na základě současných metodických materiálů, např. *Kurikulum - Jaro, Léto, Podzim, Zima, Šimon půjde do školy* aj. Plány rovnoměrně zahrnují strukturu výchovných složek, avšak zvolená širší témata (pro každý měsíc jedno téma) jsou vzhledem k žádoucí vnitřní motivaci dítěte k činnosti málo účinná (viz koncepce školy bod č. 4). Učitelky si vypomáhají dalšími náměty pro kratší časový úsek, jejichž zpracovávání se v měsíčním plánování dostatečně neodráží.

Výchovně-vzdělávací proces zajišťuje kvalifikovaně 6 pedagogických pracovnic (souhrnný pracovní úvazek učitelek je 5,5) včetně ředitelky, které splňují podmínky stanovené vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Další odborné dovednosti získávají učitelky průběžným vzděláváním pedagogů, převážně organizovaným *Střediskem služeb školám v Krnově* (soustavné vzdělávání ředitelek, logopedie, muzikoterapie, hra na zobcovou flétnu a keybort, seminář *Dítě a osobnost.* Provozní personál školy (5 pracovnic s pracovním úvazkem 4,2) spoluvytváří velmi dobré provozní podmínky pro zajištění pedagogického procesu, také spolupráce se zřizovatelem je v tomto ohledu vstřícná. Mateřská škola měla v posledních několika letech v provozu 3 třídy. V lednu 2001 bylo vytvořeno nové oddělení s polodenním provozem, do kterého jsou přijímány také děti mladší tří let. Provoz školy začíná v 5:45 hodin, pracovní doba učitelek je tomu vhodně přizpůsobena, souběžné působení učitelek v přímé práci s dětmi je střídavé a efektivní.

V jednotlivých třídách je dostatek prostoru pro realizaci vzdělávacích činností, škola má také samostatnou, v objektu vhodně umístěnou tělocvičnu. Ke spontánnímu pohybu ji v průběhu inspekce využívaly zejména nejstarší děti. Původní výbava tříd (nábytek, hračky, pomůcky) prošla částečnou úpravou, která usnadňuje sebeobslužnost dětí, avšak vhodné by bylo i radikálnější řešení. V každé třídě je k dispozici radiomagnetofon (v jedné třídě je umístěn televizní přijímač), dostatek dětské literatury i metodický materiál. Postupná inovace školních pomůcek a hraček se uskutečňuje podle finančních možností školy. Školní zahrada je členitá, vhodně zastíněná dřevinami, vybavená pískovišti, zahradním altánem a standardním kovovým nářadím. Prostředí zahrady je vhodné k rekreační a relaxační činnosti dětí.

Režim dne je stanoven v souladu se základními požadavky na psychohygienu dětí (věkově homogenní skupiny ve třídě) s dostatečným prostorem pro spontánní a řízené činnosti, pobyt venku i odpočinek dětí. škola reaguje na individuální potřebu odpoledního odpočinku dětí, u nejstarší skupiny je tato doba přiměřeně zkracována v jarním a letním období školního roku. Světelné a tepelné podmínky jsou velmi dobré, pitný režim je zaveden, ale jeho každodenní realizace je pedagogy málo podporována. Stravovací návyky jsou upevňovány z hlediska obecného požadavku na přiměřenou osobní samostatnost dítěte. V celém objektu byly zjištěny optimální hygienické podmínky a čistota prostředí. Estetická úprava některých místností, zejména nástěnných a okenních maleb, je již zastaralá.

Kvalita výchovně- vzdělávací činnosti byla posuzována z hlediska podmínek a možností školy vyhovět současným trendům předškolní pedagogiky s požadavkem co nejvíce individualizovat výchovu dítěte. Ve sledovaných výchovně-vzdělávacích aktivitách byla zaznamenána přehledná organizace všech činností a promyšlené vedení pedagogického procesu, které se projevily v příznivé atmosféře tříd a v přirozené kázni dětí. Teoretická a materiální příprava učitelek pro zajištění zdárného průběhu spontánních i řízených činností měla velmi dobrou úroveň (výběr vhodných pomůcek a námětů, příprava prostředí, využívání znalostí místopisu, aj.).

V organizaci výchovně- vzdělávacích aktivit se vyskytovaly různé formy a způsoby práce (individuální, skupinová i frontální činnosti). Při užití frontálního způsobu práce s celou dětskou skupinou byla efektivita procesu učení nižší (častější nepozornost dětí, málo příležitostí k individuálnímu projevu a sebevyjádření motivovaného dítěte, nižší emoční prožitek). Motivační úroveň v jednotlivých třídách (s přihlédnutím k různorodé činnosti) se v hodnotící škále pohybovala od vynikající k průměrné hodnotě.

Interakce a komunikace (pedagog - dítě) byla ve všech třídách velmi dobrá, založená na praktických zkušenostech učitelek, na partnerství, vzájemném respektování a důvěře. Převažující verbální projev učitelek byl pozorován ojediněle. Spontaneita, otevřenost a samostatnost dětí byla přirozeným způsobem lépe podporována u her a spontánních činností.

Plánování a celková příprava výchovně-vzdělávacího procesu vychází z podmínek a možností školy a zdrojů, které poskytují současné metodické materiály, ale volba měsíčních témat je z hlediska udržení motivační úrovně méně vhodná. Vypovídací hodnota a praktická účinnost současných plánů jsou v porovnání s úrovní uskutečňovaných činností průměrné. Personální obsazení školy, vybavenost, uspořádání školního prostředí a psychohygiena tvoří vcelku velmi dobré podmínky pro život dětí v mateřské škole. Organizace a většina užívaných metod pedagogické práce mají pozitivní vliv na všestranný rozvoj dětské osobnosti. Komunikační prostředí a celková atmosféra školy jsou příznivé.

Hodnocení kvality vzdělávání

Organizační uspořádání poskytuje dětem bezpečnou orientaci v prostředí, ve vzájemných vztazích i v komunikačních pravidlech. Průběh výchovy a vzdělávání dětí v mateřské škole má velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Současná koncepce vzdělávací práce školy,vyjadřující 10 principů předškolní výchovy, má pouze deklarativní charakter a je součástí ročního pracovního plánu. Čtyři hlavní úkoly pro stávající školní rok se týkají specifických činností školy (péče o integrované dítě s mentálním postižením, o jedno dítě s tělesným postižením, péče o děti s odloženou školní docházkou, logopedická péče) a nevymezují základní cíle v jednotlivých oblastech práce předškolního zařízení. Roční plán neuvádí realizační prostředky k plnění hlavních cílů. Plán akcí, který doplňuje záměry školy, vyjadřuje heslovitě rozličné aktivity v jednotlivých měsících, ale není kontinuální s uvedenými hlavními úkoly ročního plánu, ani s měsíčními plány v jednotlivých třídách. Pedagogická koncepce školy není pojata jako ucelený systém plánů včetně vymezení základních cílů, na které by další činnosti plynule navazovaly (např. analýza současného stavu, koncepční zaměření, hlavní úkoly výchovně-vzdělávacího procesu, plány přímé výchovné práce konkrétně rozvíjející tyto úkoly, další aktivity a nadstandardní činnosti školy v souvztažnosti

k záměrům).

Efektivnost, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám předškolního zařízení mají průměrnou úroveň.

Organizování

Základní organizační pravidla jsou stanovena řádem školy, režimem dne, rozvrhem pracovní doby zaměstnanců a pracovní náplní jednotlivců. S veškerými dokumenty včetně pracovního řádu byli zaměstnanci prokazatelným způsobem seznámeni. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je stanovena rozvržením přímé výchovné práce pedagogů včetně začlenění nadstandardních aktivit školy (vedení kroužků angličtiny a hry na zobcovou flétnu, vedení dětského pěveckého sboru *Koťata a* logopedická péče). Pravidla pedagogického řízení jsou vyjádřena v samostatných přílohách ročního plánu (plán pedagogických rad, plán kontrolní činnosti, hospitační záměry ředitelky). Organizační úkoly jsou reálné, odpovídají podmínkám předškolního zařízení. Povinná dokumentace školy je vedena přehledně a v souladu se zákonem č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Další operativní dokumentace ředitelky školy a třídní dokumentace mají velmi dobrou vypovídací hodnotu i administrativní úroveň. Individuální dokumentace k integrovaným zdravotně postiženým žákům je řádně vedena. Důvěrné informace a ochrana osobních dat jsou zajištěny.

K přenosu informací uvnitř předškolního zařízení slouží především každodenní kontakt ředitelky se všemi zaměstnanci a dětmi se snahou podávat včasné a ucelené informace. V případě nutnosti svolává ředitelka krátké operativní schůzky. Provozní a pedagogické porady se uskutečňují podle plánu (zápisy z porad), zaměření jejich obsahu má spíše organizační charakter. Ve vhodných prostorách školy (vedle ředitelny) je vytvořeno informační centrum pro pedagogy, ve kterém se shromažďují písemné informace (vývěsky, oběžníky, pedagogický tisk) a také jsou zde umístěny knihy, hudebniny, pomůcky a drobný spotřební materiál.

Cílem vnějšího působení školy je postupně zkvalitňovat komunikaci s rodiči a ve spolupráci s nimi co nejvíce vyhovět přirozeným potřebám dětí. Za tímto cílem jsou zváni k různým aktivitám také rodiče s dětmi, které ještě mateřskou školu nenavštěvují (maňáskové divadlo, společná zábavná odpoledne, prohlídka celého zařízení). V průběhu inspekce měli rodiče možnost vyjádřit se k práci školy prostřednictvím anonymní dotazníkové ankety. Většina dotázaných rodičů hodnotila pozitivně přístup pedagogů k jejich dítěti a oceňovala aktivity školy, např. uspořádání dětského karnevalu, svátku matek, maškarního plesu, besídek a oslav dne dětí. K širší prezentaci na veřejnosti patří velikonoční výstava výtvarných prací, vystoupení pěveckého sboru, kulturní program na akademii, výstava *Vánoční zvoneček* (výrobky dětí), kolektivní práce dětí z přírodnin *Pradědova říše, Podzimní tvoření a* slavnostní rozloučení se školáky. Mateřská škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou *a* se Speciálním pedagogickým centrem v Bruntálu. V rámci této spolupráce realizovala pro rodiče přednášku o školní zralosti dětí. Spolupráce s ostatními školami a školskými zařízeními ve městě není navázána.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání předškolního zařízení a informačních systémů jsou velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka pracuje v řídící funkci 8 měsíců, její role na pracovišti není ještě zcela zřetelně vymezena, avšak v průběhu inspekce byly zaznamenány její pozitivní sociální dovednosti, které přispívají k vytváření tvořivého klimatu a kladných mezilidských vztahů. Pracovnicím mateřské

školy je dán prostor pro diskuse a vzájemnou otevřenost. Na nové tendence ve školství reaguje ředitelka pružně, poskytuje ostatním také prostor pro jejich seberealizaci a další vzdělávání, kterého se sama také zúčastňuje. Inovační prvky jsou v pedagogické práci prosazovány postupnými kroky s ohledem na jejich akceptaci kolektivem. Ředitelka je původně učitelkou téže školy a ve své dosavadní činnosti vycházela z osvědčených způsobů předchozího vedení školy. V současnosti přehodnocuje některé aspekty odborného a pedagogického řízení, zejména strategii plánování, hodnocení úrovně pedagogického procesu a tvorbu vnějších kontaktů školy.

Způsob vedení a motivování pracovníků pro další činnost školy je v této fázi hodnocen jako velmi dobrý.

Kontrolní mechanizmy

Kontrola pedagogického procesu je prováděna častým průběžným pozorováním (slovní hodnocení práce pedagogů) a hospitační činností. Ředitelka nemá ještě vytvořeny evaluační nástroje pro sledování kvality práce pedagogů při plnění strategických cílů školy (souvislost s koncepcí a plánovanými úkoly). Hospitační záznamy postihují spíše individuální pedagogickou erudici učitelek a plnění dílčích úkolů při konkrétní činnosti s dětmi. Komplexní analýzu výsledků pedagogické činnosti školy (zpětnovazební funkce ve vztahu k provozním a pedagogickým záležitostem) ředitelka v tomto školním roce do této doby ještě neprováděla.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanizmů nebyly hodnoceny.

Hodnocení kvality řízení

Mateřská škola je otevřeným systémem, ve kterém je každému účastníku poskytován dostatečný prostor pro seberealizaci a maximální možnost spolupráce. Ředitelka si uvědomuje svou vedoucí roli a odpovědnost a projevuje schopnost inovovat způsob řízení mateřské školy. V základních ukazatelích jsou počátky řízení předškolního zařízení velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol a školských zařízení čj. 611/11/2000-Ř
- povinná dokumentace ve smyslu zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- roční plán školy
- měsíční tematické plány přímé výchovné práce
- přehledy výchovné práce, třídní dokumentace
- dokumentace ke zdravotně postiženým integrovaným žákům
- výtvarné práce a výrobky dětí, grafické a pracovní listy

ZÁVĚR

Mateřská škola reaguje na současné požadavky předškolní pedagogiky, respektuje práva dětí a postupně zvyšuje podíl rodičů na výchovném procesu. V oblasti výchovně-vzdělávací i v oblasti řízení plní škola svoji úlohu velmi dobře.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	**Titul, jméno a příjmení**	**Podpis**
Vedoucí týmu	Marie Pavlíčková	Marie Pavlíčková

V Bruntálu dne 30. května 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 6. 2001

Razítko

Ředitelka školy	**Podpis**
Magdalena Nováková	Magdalena Nováková

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	*Dodržuje, čerpá účelně, efektivně*
Neplní, není v souladu	*Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně*

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	*Zcela mimořádný, příkladný*
Velmi dobrý	*Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň*
Průměrný	*Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň*
Pouze vyhovující	*Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa*
Nevyhovující	*Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.*

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OkÚ, ref. školství, 792 01 Bruntál, Nádražní 20	25. 6. 2001	141 240/01-11056
Zřizovatel: MěÚ Vrbno pod Prad.	25. 6. 2001	141 250/01-11056

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Bez připomínek.